

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia na lekcjach języka obcego

1. Specyficzne trudności w uczeniu się.

Dysleksja – trudności w czytaniu przekładające się często również na problemy ze zrozumieniem treści. Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:
 - wprowadzenie licznych powtórzeń, zobrazowań, egzemplifikacji (przykładów z własnego doświadczenia)
 - wydłużenie czasu na zrozumienie prezentowanych treści materiału
 - przekazywanie treści za pomocą konkretnych
 - rozłożenie obowiązującego materiału na mniejsze partie
2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:
 - formułowanie krótkich i precyzyjnych poleceń w pracach klasowych, kartkówkach i testach
 - w przypadku poleceń złożonych udzielać dodatkowych wyjaśnień lub odczytać uczniowi polecenie
 - potwierdzenia zrozumienia (informacje zwrotne), tolerowanie skłonności do informowania nauczyciela o swoim stopniu zrozumienia prezentowanych treści materiału
 - wydłużenie czasu na odpowiedź i prace pisemne
 - unikanie głośnego czytania w obecności całej klasy (ewentualnie po opracowaniu zadanego tekstu)
 - unikanie czytania zbyt długich tekstów, pisanie dyktand, uczenia się wierszyków czy piosenek na pamięć (zwłaszcza dłuższych) poprzez dawanie możliwości nauczania się ich czytania
 - zmniejszanie materiału przepisywanego z tablicy
 - zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie
3. Zasad oceniania:
 - stosowanie zasady oceniania rzeczywistych indywidualnych postępów w nauce, a nie stanu faktycznego
 - ocenianiu nie podlegają błędy ortograficzne
 - stosowanie różnego rodzaju wzmocnień, tj. pochwały i zachęty
 - ograniczenie w wypowiedzaniu się na dany temat do kilku prostych zdań
 - naprowadzanie podczas wypowiedzi ustnych poprzez pytania pomocnicze
 - unikanie omawiania błędów wobec całej klasy

Dysgrafia – brzydkie, nieczytelne pismo.

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzanie pracy może być niekonwencjonalne. Np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego

zakresu materiału. Proponować uczniowi pisanie zadań domowych na komputerze, podczas lekcji proponować pisanie drukowanymi literami.

Dysortografia - trudności z poprawną pisownią pod względem ortograficznym, fonetycznym, interpunkcyjnym itd.

- dostosowanie wymagań dotyczy głównie formy sprawdzania i oceniania wiedzy z tego zakresu.
- w przypadku pisemnych sprawdzianów uwzględniać zapis fonetyczny wyrazu.

2. Uczniowie o inteligencji niższej niż przeciętna.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

Zasad prezentacji materiału:

- stosowanie ćwiczeń doskonalących szybkość i precyzję spostrzegania
- zwracanie szczególnej uwagi na odróżnianie istotnych szczegółów
- wydłużenie czasu na zrozumienie prezentowanych treści materiału
- przekazywanie treści za pomocą konkretów uwzględniając krótkotrwały okres koncentracji
- podawanie atrakcyjnego wizualnie materiału mniejszymi partiami
- wykorzystanie w pracy z uczniem jego dobrego poziomu pamięci operacyjnej oraz uwzględnienie wolnego tempa uczenia się
- zdawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie

Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- wydłużenie czasu na opanowanie materiału
- uwzględnienie problemów z funkcją pamięci logicznej i abstrahowania
- formułowanie krótkich i precyzyjnych poleceń w pracach klasowych, kartkówkach i testach.
- Zasady oceniania:
- uwzględnianie przy ocenianiu możliwości wystąpienia błędów mających związek z wadą wymowy
- ocenianie wkładu pracy w wykonanie ćwiczeń
- stosowanie zasady oceniania rzeczywistych indywidualnych postępów w nauce, a nie stanu faktycznego
- stosowanie różnego rodzaju wzmocnień, tj. pochwały i zachęty
- ograniczanie w wypowiedzianiu się na określony temat do kilku prostych zdań
- naprowadzanie podczas wypowiedzi ustnych poprzez pytania
- dostosowanie testów/ sprawdzianów do możliwości intelektualnych dziecka
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie

3. Uczniowie słabowidzący

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

Zasad prezentacji materiału:

- właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odblaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność)
- udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej,
- zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań).
- częste zadawanie pytania- „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

4. Uczniowie słabosłyszący

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

Zasad prezentacji materiału:

- zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna. Uczeń, będąc blisko nauczyciela (od 0,5 do 1.5 m), którego twarz jest dobrze oświetlona, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust. Należy też umożliwić dziecku odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji, co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi,
- nauczyciel, mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie czy być odwrócony twarzą do tablicy, to utrudnia dziecku odczytywanie mowy z jego ust,
- należy mówić do dziecka wyraźnie, używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji,
- trzeba zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas, m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami, to utrudnia dziecku rozumienie poleceń nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów, powoduje też większe zmęczenie. Takie zakłócenia stanowią również problem dla uczniów z aparatami słuchowymi, ponieważ są wzmacniane przez aparat.
- nauczyciel winien upewnić się, czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające. W przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego dziecku słownictwa. Można też wskazać, jak to polecenie wykonuje jego kolega siedzący w ławce.
- dziecko niedosłyszające powinno siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu, np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy (m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów, dat),
- można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopią i udostępniali je koledze,

- konieczne jest aktywizowanie dziecka do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy,
- nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do dziecka niesłyszącego, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu.

Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- przy ocenie prac pisemnych dziecka nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu, one nie powinny obniżyć ogólnej oceny pracy. Błędy w pisowni należy oceniać opisowo, udzielając dziecku wskazówek do sposobu ich poprawienia.
- uczeń niedosłyszący jest w stanie opanować konieczne i podstawowe wiadomości zawarte w programie nauczania, ale wymaga to od niego znacznie więcej czasu i wkładu pracy, w porównaniu z uczniem słyszącym. Przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność)
- do zadań wymagających rozwiązania na podstawie wysłuchanego tekstu, przekazywać uczniowi transkrypcję nagrania.